

Covidvaccination - Instruktion iordningställande av Comirnaty XBB 1.5

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	1
2.	Beskrivning	1
2.1.	Förvaring och hållbarhet	1
2.2.	Material	1
2.3.	Iordningställande	2
2.4.	Administrering	3
2.5.	Avfallshantering	4

1. Syfte och omfattning

Instruktionen beskriver iordningställande av **Comirnaty Omicron XBB.1.5** vaccin mot Covid-19 från Pfizer BioNTech. Läs hela rutinen först innan du börjar.

2. Beskrivning

2.1. Förvaring och hållbarhet

Comirnaty Omicron XBB.1.5 kan förvaras i obruten flaska i kylskåp 2°C till 8°C (skyddat mot ljus) i 10 veckor efter uttag från lågtemperaturfrys. Datum för hållbarheten finns angivet på kartongen i vilket vaccinet levereras. Tinat vaccin får ej frysas igen.

Vaccin kan förvaras i rumstemperatur i upp till 12 timmar efter det att flaskan punkteras. Efter att vaccinet dragits upp i spruta ska det administreras så snart som möjligt, dock senast inom 12 timmar efter det att flaskan punkterades.

Total tid i rumstemperatur (före och efter punktering) ska ej överstiga 24 timmar. Det motsvarar upp till 12 timmar i obruten flaska och upp till 12 timmar efter punktering av flaskan.

2.2. Material

För varje vaccinflaska åtgår:

• Comirnaty Omicron XBB.1.5	1 flaska
• Spruta 1 ml (för injektion av vaccinet)	7 st
• Uppdragningskanyl 18G <u>utan filter</u> 1,2x40mm	1 st
• Kanyl för intramuskulär injektion	7 st
• Sprutproppar – Combi stopper	7 st
• Desinficerande swab	1 st
• Sprutetiketter	7 st
• Etiketter med batchnummer	7 st
• Sprutfat	1 st

2.3. Iordningställande

1. Arbeta på en desinfekterad yta och använd aseptisk arbetsteknik. Det är viktigt att kanyler och membran inte kontamineras.
2. Ta fram vaccinflaskan från kylskåpet och låt den anta rumstemperatur. Förvara flaskan i skydd från direkt solljus.
3. Vänd flaskan försiktigt fram och tillbaka 10 gånger, skaka inte – vaccinet är skakkänsligt.
4. Syna injektionsflaskan. Suspensionen kan innehålla vita till naturvita ogenomskinliga partiklar. Kontrollera att suspensionen inte är missfärgad eller innehåller andra partiklar. Om så är fallet ska flaskan med vaccinet kasseras.
5. Desinficera membranet på vaccinflaskan noggrant med desinficerande swab för engångsbruk. Låt torka ca 30 sekunder.

I FASS står ett annat förfaringssätt för att dra upp patientdoser. Med nedanstående metod går det att få ut sju doser per injektionsflaska då även vaccin i spruttopp och uppdragningskanyl tas till vara. För att säkerställa att hela dosen på 0,3 ml administreras dras det upp en luftbubbla (0,1 ml) i sprutan som tömmer hela sprutans mängd vid administreringen. Det gör att inget vaccin blir kvar i sprutan eller kanylen.

Metoden bygger på att det är den angivna uppdragningskanylen som används - rosa 18G (1,2x40).

Observera - det gäller att vara väldigt noggrann att luftbubblan ligger mot sprutans kolv efter iordningställande och innan administrering.

6. Koppla på en 1 ml spruta på uppdragningskanylen. Vänd flaskan med sprutan upp och ned. Dra ner vaccin med marginal (till ca 0,4 ml-markeringen). Om det finns en luftbubbla i sprutan ser du till att den är överst mot kanylen.
7. Tryck tillbaka vaccin och eventuell luft från sprutan in i flaskan och justera vätskenivån (vaccinet) till 0,20 ml. Spruttoppen och kanylen är nu fyllda med vaccin och den sammanlagda mängden vätska i spruta, spruttopp och kanyl är 0,3 ml = patientens dos. (0,2 ml i sprutan + 0,1 ml i spruttopp och kanyl).
8. För kanylögat upp i luftutrymmet i flaskan. Du kan behöva luta flaskan lite för att nå luften.
9. Dra ner luft i sprutan till 0,1 ml-markeringen. Nu bör volymen vaccin i sprutan vara 0,3 ml, dvs mellan 0,1 till 0,4 ml-markeringarna. **På detta sätt kontrolleras att volymen i sprutan är 0,3 ml.** Om volymen vaccin inte är korrekt, för tillbaka luften in i flaskan och börja om från steg 1.

10. När du bedömer att volymen är korrekt (=0,3 ml) kopplar du loss sprutan från nålen och fäster en injektionskanyl på sprutan.
11. Avslutar med att se till att luftbubblan hamnar närmast kolven. Det gör du genom att hålla sprutan med kanylen neråt och ”gunga till” sprutan (ej skaka) så flyttar sig luftbubblan mot kolven.

Vid kontroll av volym i uppdragen spruta – tänk på att spruttoppen innehåller vaccin, så vätskemängden i sprutan når inte riktigt upp till 0,3 ml-markeringen (kommer vara 0,25 i sprutan då spruttoppen rymmer 0,05 ml). När luftbubblan tömmer kanyl och spruttopp blir den givna dosen 0,3 ml.

Placera sprutan i en rondskål, med kanylen lutande neråt. Tänk på att ha kanylen neråt i alla moment tills dosen är given. Så länge kanylen är lägre än kolven ligger luftbubblan kvar. När du vaccinerar kommer luften framför kolven att trycka ut hela vaccinnmängden på 0,3 ml så att patienten får rätt dos.

12. Upprepa ovanstående steg ytterligare fem-sex gånger med nya 1 ml-sprutor för att dra upp resterande doser.

Om kvarvarande mängd vaccin i injektionsflaskan inte räcker till en full dos på 0,3 ml, kasta injektionsflaskan och eventuella restmängder. Kombinera inte överblivna vaccinnmängder från olika injektionsflaskor.

Märkning av sprutan

1. Ange signum, datum och tid för iordningställande på sprutetikett och fäst denna etikett på sprutan. Hantera sprutorna varsamt. Detta då vaccinet är känsligt för skakningar.
2. Dokumentera vaccinets batchnummer på vaccinationsformuläret (för hand eller via batchnummeretikett). Kontrollera att batchnumret som dokumenterats på formuläret stämmer överens med batchnumret på injektionsflaskan.

Sprutorna ska förvaras i rumstemperatur < 25°C och i skydd mot direkt solljus fram tills administrering. Vaccinet är känsligt för skakningar, så sprutan ska hanteras varsamt.

2.4. Administrering

1. Ur mikrobiologisk hänsyn ska vaccinet administreras snarast. Vaccinet är hållbart i högst 12 timmar i rumstemperatur efter att flaskan punkterades. Säkerställ hållbarheten genom att kontrollera märkningen på sprutan.
2. Kontrollera att rätt vaccin är framtaget – vaccinets benämning står på etiketten på injektionsflaskan.

3. Inspektera sprutan visuellt. Kontrollera att sprutan är intakt, innehåller rätt volym samt att suspensionen inte är missfärgad eller innehåller några partiklar. Om så är fallet ska sprutan kasseras. Vid kontroll av volym – tänk på att spruttoppen innehåller vaccin, så vätskemängden i sprutan når inte riktigt upp till 0,3 ml-markeringen (kommer vara 0,25 i sprutan då spruttoppen rymmer 0,05 ml). När luftbubblan tömmer kanyl och spruttopp blir den givna dosen 0,3 ml.
4. Kontrollera att luftbubblan befinner sig mot kolven, annars gungar du till sprutan (ej skakar) så att luften flyttar sig dit. När du vaccinerar kommer luften framför kolven att trycka ut hela vaccinnmängden på 0,3 ml så att patienten får rätt dos.
5. Administrera vaccinet intramuskulärt i deltoideusmuskeln i överarmen. Injektion sker enligt normala rutiner, [Injektionsteknik – Vårdhandboken](#). Säkerställ att hela dosen, 0,3 ml, administreras genom att, i slutet av injiceringen, tömma kanylen med luften i sprutan.

2.5. Avfallshantering

Material som varit i kontakt med vaccin (sprutor, kanyler, injektionsflaska etc.) skall sorteras som cytostatika och läkemedelsförorenat avfall i enlighet med ordinarie rutin. För Region Gävleborg gäller rutinen [Hantering av smittförande/kliniskt avfall, Region Gävleborg](#).
